

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. d)
Psihologie

Varianta 10

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

I. TÊTEL

(30 pont)

A. Az alábbi lehetőségek közül válassza ki, majd írja át a vizsgalapra a helyes válasznak megfelelő betűt! Egyetlen helyes válasz van.

1. A tenger partján vagy; a szellő simogatja arcodat; jól érzed magad és ez összhangban van emlékeiddel; az alpvető jellemzője a megélt érzetnek, a következő:
  - a. intenzivitás
  - b. minőség
  - c. érzelmi tonalitás
  - d. tartam
2. Az érzetekkel ellentétben az észlelés tulajdonságuk teljességében tükrözi a tárgyakat, a következő módon:
  - a. egyszerű és elemi
  - b. világos és tiszta
  - c. egységes és integráló
  - d. sematikus és figuratív
3. A reprezentációnak, mint szenzoriális és kognitív folyamatnak az eredménye egy kép kialakulása, amely:
  - a. konkrét, gazdag tartalmú, fogalomnak nevezzük
  - b. sematikus, lényegi, panoramikus, figuratív szimbólumnak is nevezzük
  - c. elsődleges, különválasztott, figuratív, szemi-fogalomnak is nevezzük
  - d. konkrét, egyedi, sematikus, tudományos fogalomnak nevezzük
4. A gondolkodás alapvető művelete, amelyet elsősorban arra használunk, hogy tárgyak és jelenségek csoportjait jellemezzük az alapján, hogy mi bennük a lényegi, a következő:
  - a. absztrahálás
  - b. összehasonlítás
  - c. partikularizálás
  - d. kisarkítás
5. A memória osztályozásának, logikai memória és mechanikus memória, az alapja a következő:
  - a. az emlékezés szándékának megléte vagy hiánya
  - b. az információk megőrzésének tartama
  - c. az előnyben részesített informacionális modalitás
  - d. a memorizáltak megértésének foka

6. A reproductiv képzelet megengedi:
- bizonyos, korábban észlelt, jelen vagy múltbeli esemény nem-akaratlagos mentális reprezentációját
  - új gondolatok és képek akaratlagos alkotását, amelyek a tapasztalat adatait találékonyan kombinálják
  - bizonyos képek és gondolatok mentális és a ráció által gyengén cenzúrázott lefolyását, melyek által fiktíve megvalósulnak a kívánságok
  - valamely cselekvés, történés mentális rekonstrukcióját pusztán szóbeli elbeszélés alapján, minden konkrét eszköz segítségével nélkül

18 pont

B. A kreativitás folyamata jól meghatározott jellembeli tulajdonságokat, erőfeszítést és kitartást igényel; a kreativitás velünk-született predispozíciókra alapozva gyakorlással és állandó törekvés mellett fejlődik ki társadalmi, családi, nevelési feltételek befolyása alatt.

- Nevezze meg a kreativitás folyamatának két szakaszát. **6 pont**
- Konkrét példán szemléltesse a kreativitás valamely két formáját. **6 pont**

II. TÉTEL (30 pont)

Az érzelmi folyamatok azáltal, hogy rendeznek vagy épp ellenkezőleg széttzilálnak egy viselkedést, az önszabályozás folyamatába tartoznak, követve egy alkalmazkodási magatartást, amely kellemes és kellemetlen, félelem és öröm állapotaira összpontosít.

- Nevezze meg az érzelmek két jellemzőjét. **4 pont**
- Írjon le tömören egy magasabb rendű érzelmi folyamatot. **6 pont**
- Fél oldalban mutasson rá az érzelmek és a motiváció között fennálló valamely összefüggésre. **10 pont**
- Konkrét példával szemléltesse a pantomím-et. **6 pont**
- Fogalmazzon meg egy érvet, amellyel cáfolja azt a kijelentést, miszerint az érzelmek hiánya vagy elégtelensége egy harmónikus személyiség kifejeződése. **4 pont**

III. TÉTEL (30 pont)

A. A következő szövegrész pszichológiai fogalmakat tartalmaz és ezek közötti összefüggésekre utal:

A figyelem és az akarat két szabályozó mechanizmus, amely hozzájárul a cselekvések optimális véghezviteléhez, az alany egyéniségét és a helyzet jellegzetességét figyelembe véve.

- Pontosítsa két pszichikai folyamat értelmét, melyre a fenti szöveg utal! **4 pont**
- Hozzávetőleg tíz sorban mutasson rá arra, ahogyan a nyelv szerepet játszik a fenti szövegrészből szabadon kiválasztott lelki folyamatok valamelyikében! **6 pont**
- Magyarázza meg, a fenti szövegrészben megemlített, és az 1-es pontban általatok meghatározott két lelki jelenség kölcsönhatását, pontosan rámutatva arra is, hogy ezek a lelki folyamatok mely kategóriájába tartoznak! **10 pont**

B. Tudva azt, hogy a képességeknek úgy velünk-született, mint szerzett alkotóelemei vannak:

- Magyarázza meg a nevelés szerepét a képességek alakításában és fejlesztésében. **6 pont**
- Érveljen tömören amellett, hogy a képességek a személyiség insztrumentális-operacionális oldalát képezik. **4 pont**